

Dosarul nr. 2rac-124/21

Prima instanță: Judecătoria Comrat, sediul Central (jud. D. Guțu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud. G. Colev, L. Caraianu, A. Mironov)

ÎNCHEIERE

23 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Agro Expert”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Peters & Burg” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Agro Expert” cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 21 decembrie 2020 a Curții de Apel Comrat, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Agro Expert” și a fost menținută hotărârea din 06 aprilie 2020 a Judecătoriei Comrat, sediul Central,

constată:

La data de 16 decembrie 2019, SRL „Peters & Burg” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Agro Expert” cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că prin contractul de dealer nr. AA-18-1 din 02 aprilie 2018, și-a asumat obligația să vândă pârâtei marfă, iar, ultima să o recepționeze și să achite costul acesteia în termen de 90 de zile calendaristice după predarea mărfii.

A susținut că în temeiul contractului, a livrat și a predat pârâtei marfă (produse de uz fitosanitar), fapt confirmat prin facturile fiscale nr. AAA5647226 din 03 aprilie 2018, AAD7894899 din 11 aprilie 2018, AAD7894957 din 26 aprilie 2018, AAD7894978 din 03 mai 2018, AAD7894993 din 11 mai 2018, AAD7895053 din 22 mai 2018, AAD7895105 din 31 mai 2018, AAD7895122 din 05 iunie 2018, EUJ000370114 din 14 iunie 2018, EUJ000374702 din 15 iunie 2018, EUJ000391549 din 20 iunie 2018, EUJ000392957 din 20 iunie 2018, EUJ000471058 din 06 iulie 2018, EUJ000470356 din 06 iulie 2018, EUJ000484691 din 10 iulie 2018, EUJ000537559

din 24 iulie 2018, EUJ000534945 din 24 iulie 2018, EUJ000579568 din 01 august 2018, EUJ000760740 din 17 septembrie 2018, EUJ000933679 din 24 octombrie 2018, semnate de către SRL „Agro Expert”.

A indicat că pârâta a recepționat marfa livrată, însă, a achitat doar o parte din costul acesteia, nerespectând termenul contractual de 90 de zile calendaristice stipulat în pct. 6 din contract, fapt ce a dus la formarea datoriei în mărime de 557 821,72 de lei.

A menționat că la 27 noiembrie 2018, a înmânat administratorului SRL „Agro Expert” pretenția nr. 24-2/11, prin care a solicitat achitarea datoriei, penalității și dobânzii de întârziere. La 17 aprilie 2019 a recepționat de la pârâta actul de verificare a decontărilor reciproce din 13 aprilie 2019, semnat de către ultima, prin care, în mod expres, a recunoscut că datoria față de reclamantă constituie 840 523,22 de lei, care include și suma de 557 821,72 de lei. O parte din datoria reflectată în actul de verificare s-a format în temeiul unui alt contract de cesiune de creanță nr. 12-12/18 din 12 decembrie 2018 și se achită separat în locul pârâtei de către o persoană terță și nu face parte din obiectul prezentei cauze.

Reclamanta a afirmat că, deoarece pârâta a recunoscut faptul întârzierii prin neachitare a costului mărfii recepționate, a fost calculată penalitatea contractuală stabilită în mărime de 0,1 % din costul mărfii neachitate pentru fiecare zi de întârziere în mărime totală de 201 925,41 de lei, pentru perioada 12 iulie 2018 – 25 ianuarie 2019. Dat fiind faptul că potrivit pct. 8.10 din contract, mărimea penalității nu poate depăși 10 % din costul mărfii neachitate, quantumul final al penalității constituie 55 782,17 lei.

A precizat că în contract, la pct. 6.1 părțile au prevăzut că achitarea mărfii livrate se efectuează conform cursului valutar lei/USD existent la ziua achitării. Astfel, pârâta urmează să achite diferența de curs lei/USD dintre costul mărfii existente la data livrării și data curentă în sumă de 32 363,77 lei.

SRL „Peters & Burg” a solicitat încasarea din contul SRL „Agro Expert” a datoriei restante în mărime de 557 821,72 de lei, a penalității în sumă de 55 782,17 lei, a diferenței de curs lei/USD dintre costul mărfii existente la data livrării și data curentă în sumă de 32 363,77 lei și a tuturor cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 06 aprilie 2020 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, acțiunea depusă de SRL „Peters & Burg” a fost admisă și s-a încasat din contul SRL „Agro Expert” în beneficiul reclamantei suma de 645 967,66 de lei cu titlu de datorie conform contractului de dealer nr. AA-18-1 din 02 aprilie 2018 și suma de 19 379 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

La data de 04 mai 2020 SRL „Agro Expert” a declarat apel împotriva hotărârii din 06 aprilie 2020 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii și restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de fond, în alt complet de judecată.

La 04 noiembrie 2020, SRL „Peters & Burg” a depus cerere de majorare a quantumului pretențiilor în conformitate cu art. 372 alin. (3) din Codul de procedură civilă, solicitând încasarea dobânzii de întârziere pentru perioada 07 aprilie 2020 – 04 noiembrie 2020 în mărime de 41 848,33 de lei, a taxei de stat în sumă de 1255,45 de lei și a cheltuielilor de asistență juridică – 3000 de lei.

Prin decizia din 21 decembrie 2020 a Curții de Apel Comrat, a fost respins apelul declarat de SRL „Agro Expert” și a fost menținută hotărârea din 06 aprilie 2020 a Judecătorei Comrat, sediul Central. Totodată, s-a încasat din contul SRL „Agro Expert” în beneficiul SRL „Peters & Burg” dobânda de întârziere pentru perioada 07 aprilie 2020 – 04 noiembrie 2020 în sumă de 41 848,33 de lei, suma de 1255,45 de lei cu titlu de taxă de stat și 3000 de lei – cheltuieli de asistență juridică.

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Comrat a conchis că soluția primei instanțe este întemeiată și legală, or, materialele cauzei atestă cert că SRL „Peters & Burg” și-a îndeplinit obligațiile asumate prin contractul de dealer nr. AA-18-1 din 02 aprilie 2018 și a livrat marfa SRL „Agro Expert”, pe când ultima, contrar obligațiile asumate, nu a achitat costul integral al mărfii livrate, în termenul stabilit de părți de 90 de zile calendaristice.

La data de 28 decembrie 2020 SRL „Agro Expert” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 21 decembrie 2020 a Curții de Apel Comrat și a hotărârii din 06 aprilie 2020 a Judecătorei Comrat, sediul Central, cu restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

În motivarea recursului, recurenta a invocat că în contul datoriei din anul 2018, era obligată să livreze în adresa intimatei semințe de grâu, stingând în asemenea mod restanța acumulată pentru produsele chimice de protecție a plantelor, însă, s-a decis furnizarea directă a semințelor de grâu către GȚ „Cireș Evghenii” și a furnizat dezinfectanți în sumă de 282 000 de lei, iar, SRL „Agro Expert” a livrat îngrășăminte pentru a asigura o recoltă bună.

A menționat că GȚ „Cireș Evghenii” a refuzat unilateral să-și îndeplinească obligația prevăzută la pct. 1.3 din acordul privind activitățile comune și nu i-a dat dreptul de a vinde recolta din anul 2019, ceea ce a cauzat dificultăți financiare companiei în achitarea serviciilor SRL „Peters & Burg”. Mai mult ca atât, la 14 august 2019 a expediat o scrisoarea intimatei prin care a propus un grafic de eșalonare a plăților, conform căruia era planificată achitarea datoriei existente, însă ultima nu a răspuns. Ulterior, la 09 octombrie 2019 a mai propus o modalitate de achitare a datoriei, care însă a fost respinsă.

Recurenta a afirmat că la calculul datoriei nu s-a ținut cont de plata efectuată la 27 decembrie 2019 în sumă de 10 000 de lei. La fel, nu s-a ținut cont nici de datoria GȚ „Cireș Evghenii” în sumă de 282 701,50 de lei, care este indicată în actul de verificare a decontărilor reciproce din 11 iulie 2019, anexat la dosar.

Consideră că în asemenea circumstanțe, GȚ „Cireș Evghenii” urma să fie atrasă în proces în calitate de intervenient accesoriu, pentru a explica de ce nu și-a îndeplinit obligațiile asumate, fără de care nu este capabilă să-și execute obligațiile proprii. Astfel, suma inclusă în creanță de 282 701,50 de lei, care a fost cedată în favoarea intimatei, trebuie să fie încasată de la GȚ „Cireș Evghenii”.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Comrat a pronunțat decizia contestată la data de 21 decembrie 2020.

Decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa recurenteii la data de 25 ianuarie 2021, însă, plicul a fost restituit cu mențiunea „plecat” (f.d. 201-203, volumul I).

Astfel, recursul declarat la data de 28 decembrie 2020, este în termen.

La 12 aprilie 2021, copia recursului a fost expediată în adresa intimatei SRL „Peters & Burg”, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 16-17, volumul II).

Prin referința depusă la 16 aprilie 2021, SRL „Peters & Burg” a solicitat considerarea recursului ca inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „Agro Expert” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de SRL „Agro Expert”, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de SRL „Agro Expert”, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Agro Expert” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic